

Truyện những con tàu Giang pháo hạm

Trần Lý

Giang pháo hạm là tên Hải quân Việt Nam đặt cho những chiến hạm loại LSI(L), đóng và hạ thủy từ thời Đệ II Thế chiến

Các Xưởng đóng tàu tại Hoa Kỳ đã chế tạo nhiều loại tàu đổ bộ (Landing craft) trong những năm Thế chiến 2, riêng loại LCI (Land Craft Infantry) lại dựa theo những thiết kế ban đầu của Hải quân Anh và được gọi chung là các LCL (L). Tên LSIL chỉ được dùng khi HQ HK phân loại lại các chiến hạm nhỏ vào năm 1949.

Nhu cầu của việc chuyển quân và đổ bộ tại các bãi vùng biển giữa Anh-Pháp đã được Hải quân Hoàng Gia Anh (Royal Navy) chú ý đặc biệt và quan niệm chiến thuật của Anh là thiết kế các loại chiến hạm tự hành chở quân và chiến cụ vào càng gần càng tốt, đồng thời trang bị vũ khí để tự vệ. Các loại Landing Craft (LCI) và LSI lớn hơn đã lần lượt được thử nghiệm..Tại Hoa Kỳ cũng có những nghiên cứu cải biến một sườn thương thuyền sang mục đích quân sự, và Consolidated Steel Corporation đã thử đóng 13 chiếc chiến hạm LSI(L) để .. cho thuê và HQ Anh-Mỹ đã dùng các LSIL trong cuộc đổ bộ Normandie (1945)..

- **Vài dòng lịch sử :**

- *Hải quân Pháp tại Đông Dương :*

Khi theo chân đoàn quân Anh của Tướng Gracey vào Đông Dương (1945) để giải giới quân Nhật, Tướng Pháp Leclerc chỉ có một lực lượng thủy quân rất nhỏ trong đạo quân viễn chinh khoảng 4000 quân ! Biệt đoàn thủy quân (Naval infantry) này, khoảng một đại đội, sau đó tạm gọi là *Brigade Marine d' Extrême-Orient (BMEO)*, đổ bộ vào Sài Gòn Dùng các LCI do Anh 'cho mượn' các toán thủy quân này đã theo đường sông tái chiếm Mỹ Tho (25 tháng 10, 1945), rồi Vĩnh Long (29-10) và sau đó Cần Thơ..

HQ Đtá Pháp Jaubert dùng các thuyền máy vũ trang của Nhật để lại và mua thêm các tàu đổ bộ của Anh như LCA, LCM và LCVP từ Singapore để lập một lực lượng sông ngòi : *Flotille Fluviale d' Indochine ..*

Hoa Kỳ bắt đầu cung cấp cho Pháp những LSI(L) từ 1950 (3 chiếc) và sau đó tiếp tục trong các năm 1951-52 mỗi năm 3-4 chiếc để đến 1953, HQ Pháp tại Đông dương có tổng cộng 11 chiến hạm loại này. Các LSI(L) được Pháp dùng làm chiến hạm yểm trợ hải pháo và chuyển vận binh sĩ trong các Giang đoàn Xung phong (*Dinassault = Divisions Navales d' Assault*).

Một số Dinassault có LSI(L) trực thuộc như :

- Dinassault 2 ; đơn vị nặng hoạt động trên sông Saigon và Mekong từ 1947

- Dinassault 3 : đơn vị nặng , tại khu vực Nam Định .Đơn vị được chuyển giao cho Hải quân Quốc gia VN ngày 11 tháng 3 năm 1954 chuyển thành Dinassault 24. Tháng 6-1954 tham gia cuộc Hành quân *Auvergne,rút quân Liên hiệp Pháp* khỏi các phân khu Phát Diệm, Nam Định và Bùi Chu. Đơn vị rời Bắc Việt ngày 11 tháng 8-1954, tạm chuyển vào Đà Nẵng..(LSIL RFS-9033 được Mighty Midgets at War ghi là thuộc Hải đoàn này (?) nhưng tài liệu HQVN lại ghi là chiếc RFS-9029 (?)
- Dinassault 10 : hoạt động trên sông Mekong, vùng Đồng Tháp
- Dinassault Hai Phong (1953) hành quân trong khu vực Hai Phong 53-54 thay Dinassault 3 khi đơn vị này chuyển cho HQ Quốc gia VN.

- *Hải quân Quốc Gia Việt Nam*

Hải quân Việt Nam được thành lập ngày 6 tháng 3 năm 1952 , giai đoạn này HQVN được gọi là Hải quân Quốc Gia Việt Nam (État du Việt Nam) (*Hải sử Tuyển tập trang 23*). Trong thời gian đầu tiên HQ Quốc Gia VN hoàn toàn phụ thuộc vào Hải quân Pháp tại Đông Dương, dần dần tổ chức HQVN mới hình thành, bắt đầu bằng Trung tâm huấn luyện Hải quân Nha Trang và tại đây chiếc Giang pháo hạng đầu tiên (cho là) của HQVN thả neo (tuy vẫn treo cờ Pháp!) và sau đó đến khi HQVN có những Giang đoàn Xung phong thì có những Giang pháo hạng yểm trợ 'kèm theo' do cách tổ chức các Dinassault của Pháp (cho đến năm 1953, HQVN vẫn chưa có..tàu)

Năm 1953 các Giang đoàn Xung Phong Việt Nam được thành lập..

- Giang đoàn 24 được thành lập tại Nam định và là một Giang đoàn nặng nên có một Giang pháo hạng chỉ huy và 2 phân đội, mỗi phân đội gồm 1 tiền phong đỉnh, 3 LCM, 4 LCVP và 2 STCAN. Mặc dù các chiến đỉnh trưng cờ Việt Nam, nhưng LSIL (*RFS L-9029, sau thành HQ-327*) vẫn của Pháp và SQ Việt, Ông Đình Mạnh Hùng chỉ là Hạm phó. Thủy thủ đoàn hỗn hợp Việt-Pháp..Trong thời gian ở Nam Định, công tác của Giang đoàn là giữ an ninh thủy lộ sông Hồng đoạn từ Cửa biển đến Nam Định và có khi phối hợp hành quân lên đến Hưng Yên.. Sau khi ký Hiệp Định Geneve, Giang đoàn đảm nhận công tác di tản dân chúng từ Phát Diệm ra tàu lớn ngoài biển để di cư vào Nam..Giang đoàn 24 sau đó di chuyển vào Mỹ Tho. (*Lướt sóng*)
- Trên giấy tờ, chiếc Giang pháo hạng (*RFS L-9035 , sau thành HQ 328*) tại Trung tâm Huấn luyện Nha Trang được Pháp giao cho HQVN cuối tháng 4-1953 , nhưng vẫn tiếp tục treo cờ Pháp trên kỳ đài.. HQVN nhất quyết đòi treo cờ VN trên kỳ đài các chiến hạm, chiến đỉnh sau khi được chuyển giao.. nhưng người Pháp còn hiện diện và còn nắm quyền..chỉ huy các chiến hạm và Hạm trưởng chiếc Giang pháo hạng đang là Huấn luyện hạm này là một SQ HQ Pháp !! (*Theo Dự án Hải Sử của Vũ hữu San thì chiếc Giang pháo hạng tại Nha Trang là chiếc 9033 nhưng chiếc này chỉ được giao cho HQVNCH vào năm 1956*)

- Cho đến tháng 7 năm 1954 , HQVN chỉ điều hành có một Giang pháo hạm ! và HQVN vẫn còn trong tay.. Pháp !
- Năm 1955 khi Pháp rút lui , để lại cho HQVN 2 chiến hạm LSIL (*Lướt sóng*) (*Các tài liệu của HQHK ghi là VNCH nhận 3 chiếc LSIL vào năm 1956*)
- Lực lượng Hải quân Pháp tại Viễn Đông chính thức giải tán vào ngày 26 tháng 4 -1956 và HQVNCH hoàn toàn không còn lệ thuộc vào HQ Pháp !
 - *Hải quân Việt Nam Cộng Hòa : Danh xưng VNCH bắt đầu ngày 26 tháng 10-1955*

- **Về sự hữu hiệu của Giang pháo hạm (và Trợ chiến hạm)**

Trong các cuộc hành quân phối hợp, các Giang pháo hạm (và Trợ chiến hạm) do hỏa lực mạnh thường được dùng làm soái hạm lưu động cho Bộ Chỉ huy hành quân, và có thể dùng hỏa lực để yểm trợ hải pháo.

Tại vùng đồng bằng sông Cửu Long, Giang pháo hạm đôi khi được dùng vào công tác tuần tiễu đơn độc và yểm trợ cho lực lượng diện địa ven sông.. Công tác không thích hợp này gây các thiệt hại vô ích cho chiến hạm khi bị phục kích. Nhận định của một Cựu Hạm trưởng :

- Thứ nhất : thời Đệ Nhị Thế chiến Giang pháo hạm và Trợ chiến hạm là những pháo đài đáng sợ với địch quân. Sự ra đời của B-40, B-41 tạo lợi thế cơ động và cán cân hỏa lực nghiêng về lực lượng phục kích. Rất nhiều chiến hạm bị phục kích với nhiều thiệt hại về nhân viên trong các năm 1966-1968.
- Thứ hai : Trợ chiến hạm và Giang pháo hạm chỉ có thể phát huy tác dụng trong các cuộc hành quân Thủy-Bộ., đòi hỏi sự phối hợp giữa chiến đĩnh, chiến hạm và lực lượng tuần thám lẫn lực lượng diện địa

Khi so sánh giữa Giang-pháo hạm và Trợ-chiến hạm Robin Rielly trong "*Mighty Midgets at War*" (trang 231) ghi : Các khẩu 76 ly và giàn 40 ly đôi rất hữu hiệu, đài chỉ huy cao có những ưu và khuyết điểm ; nhân viên có thể quan sát được xa hơn những đối vật ven bờ, vị trí đối phương, nhưng tàu không qua được các khúc sông có cầu thấp. Chiến hạm dễ bị tấn công bằng súng cối và không vào được các con lạch thiếu độ sâu. Các vị trí súng máy không được che chắn đúng mức khiến nhân viên dễ bị thương vong trong các cuộc phục kích của địch quân. Trợ chiến hạm có ưu thế là.. mới hơn nhưng trọng tải chở quân lại kém hơn Giang pháo hạm (?) và khi hải hành trên biển khơi thì Trợ chiến hạm 'dễ chịu' và vận hành thoải mái hơn (?)

- **Truyện những Giang pháo hạm :**

Đặc tính kỹ thuật chung :

- Kích thước : dài 158 ft, rộng 22.7 ft
- Trọng tải tối đa : 383 tấn

- Vận tốc trung bình : 14, tối đa 16 hải lý /giờ
 - Vận chuyển : 2 động cơ dầu cận đôi General Motors 6051 series 71
 - Hỏa lực : 1 đại bác 76.2 ; 1 khẩu 40 ; 2 khẩu 20 ly ; 4 đại liên; 2 cối 81, 2 cối 60 (HQ Pháp trang bị 5 khẩu 20 : một phía trước và 2 hai bên hông trước và hông sau)
 - Thủy thủ đoàn : 4 sĩ quan , 24 đoàn viên (có tài liệu ghi 3SQ và 55 thủy thủ)
- Khả năng vận chuyển : 6 Sĩ quan và 182 binh sĩ

Lúc được HK viện trợ, các Giang pháo hạm chưa được đặt tên và mãi đến 1957, các chiến hạm này mới có tên, đặt theo các vũ khí cổ của VN thời xưa

*** HQ 327 Long đảo :**

- Bắt đầu đóng ngày 9 tháng 6 năm 1944 tại Xưởng George Lawley & Sons, Neponset, MA. Hạ thủy ngày 17 tháng 6
 - Chiến hạm được ghi số danh bạ USS LCI(L)-698 và sau đó hoạt động tại Thái bình Dương trong Thế chiến II
 - Chuyển sang phân loại mới thành LSIL-698 từ 28 tháng 2 năm 1948
 - Viện trợ cho Hải quân Pháp dùng tại Đông dương (8 tháng Giêng 1951) Pháp đổi số hiệu thành RFS LSIL-9029, sau đó Pháp trả lại cho Hoa Kỳ
 - Hoa Kỳ viện trợ cho HQVN và trở thành HQ-327 Long đảo

*** Hoạt động và chiến công :**

- HQ Đại Tá Bùi hữu Thư ghi lại : *(Nguyệt san KBC Số 19)*
“.. 8 tháng 8 năm 1961, một công tác của chiếc HQ-327 đã gần như bị chấm dứt bằng một tai họa. Trong khi đang ủi bãi và đổ bộ hàng hóa ở phía Bắc Hải đặng Dương Đông, Phú Quốc, chiến hạm bị tróc neo, xoay ngang và bị xô mạnh lên bờ. Chiếc pháo hạm nằm nghiêng và hoàn toàn ở trên cạn khi thủy triều xuống. Sau khi cố giải cạn bằng một hộ tống hạm không xong.. Ngày 15 tháng 8 phải nhờ sự trợ giúp của HQ HK : Hai chiếc tàu giồng Lipan (ATF-85) và Reclaimer (ARS-42) đã được gửi đến.. ngày 24 tháng 8, sau 13 lần cố gắng.. Các tàu giồng đã cứu được HQ-327.. “

- Chiến hạm được Ân thưởng NAVY UNIT COMMENDATION do công trạng cùng HQ HK tham dự hành quân Operation Sea Float (24-6-1969 đến 24-10-1969) Trong cuộc hành quân này HQVN có các chiến hạm HQ226, HQ228 HQ 327, HQ 331, HQ 405 hành quân cùng LL Đặc nhiệm CTG 115.7 của HQHK

- Theo Jane's Fighting Ships : HQ 327 bị chìm năm 1974 (?) nhưng theo Người nhái Trần Xuân Tín thì HQ 327 bị chìm tại kênh Chợ gạo Mỹ Tho khi đang chở đầy đạn dược.

Tài liệu chính thức của US Naval Forces-VietNam Quarterly Historical Summaries , 1972 July-September (do Anh Trương văn Quang cung cấp) ghi :

HQ 327 chìm lúc 00 :40, ngày 23 tháng 7 năm 1972, tại kinh Chợ Gạo Mỹ Tho. Tàu bị gài mìn nặng chừng 7.5 kg chất nổ, gây một lỗ thủng đường kính 2.7 m gần bánh lái. Tàu chìm dần, và một tàu kéo được gửi từ Đồng Tâm đến để đỡ đỡ kéo tàu vào nơi cạn hơn.. Tàu kéo không đến kịp bên HQ-327 lật và chìm xuống 3m nước, mũi còn nhô lên. Vụ nổ gây 5 quân nhân HQ tử thương và 3 bị thương.

* HQ 328 Thần Tiễn

- Khởi đóng : 20 tháng 6-1944 cũng tại George Lawley & Sons , hạ thủy 28 tháng 6-1944.
- Gia nhập HQ HK ngày 6 tháng 7-1944 : USS LCI(L)-702 và hoạt động trong khu vực Thái bình dương.
- Đổi phân loại thành LSIL-702 ngày 28 tháng 2-1949
- Viện trợ cho Hải quân Pháp để dùng tại Đông dương (tháng 12-1953) thành RFS L-9035
- Pháp chuyển cho Hải quân Quốc Gia VN năm 1955 và thành HQ-328 Thần Tiễn

* Hoạt động và Chiến công :

- Chặn bắt tàu xâm nhập của CSBV : Vụ Bò đê lần thứ nhất (9 tháng 5-1966). Trong cuộc chặn bắt tàu CS xâm nhập này, các chiến hạm Mỹ DER-327, MSC-205..các WPB đã bao vây bên ngoài.. Duyên đoàn 41 và các chiến hạm HQVNCH gồm HQ-614 và HQ-328 đã tiếp cận tàu VC bị chìm . HQ-328 lo việc trục vớt chiến lợi phẩm và là soái hạm của HQVN trong trận này (*Xem bài của Trần Lý về chiến công này*)
- Tham dự các cuộc hành quân của Giang đoàn 26 Xung phong, giải tỏa các chiến trường Hồng Ngự-Tân châu (tháng 3-4-1973), với nhiệm vụ yểm trợ hải pháo. Hộ tống thương thuyền trên đường sông Cửu Long từ Hồng ngự đi Tân châu..(*Xin đọc Trần Đỗ Cẩm-"Những giòng Sông cũ" trên vietnamnavy.com*)

Theo Jane's Fighting Ships : HQ-328 bị chìm năm 1974.

Theo tài liệu dẫn trên (cùng vụ Long đảo-HQ-327)) : *HQ 328 chìm lúc 00:50 ngày 7 tháng 7 năm 1972 khi đang cặp một sà lan tại bờ Nam sông Cửa Lớn đối diện với Căn cứ HQ Năm Căn..bị gài mìn ngầm , tàu nổ và sau đó chìm sâu dưới 8m nước chỉ sau 30 phút.. Thủy thủ đoàn vô sự.*

* HQ 329 Thiên kích:

- Khởi đóng 6 tháng 9 năm 1944 tại Xưởng New Jersey Ship Building & Dry Dock Co, Barber , NJ
- Hoàn tất và hạ thủy ngày 11 tháng 10-1944.

- Nhập HQ HK 18 tháng 10-1944 : USS LCI(L)-872..hoạt động tại Thái bình dương, giải nhiệm 18 tháng 7 -1946 , chuyển sang Hạm đội trừ bị
- Chuyển danh pháp sang LSIL-872 (28 tháng 2-1949)
- Viện trợ cho Hải quân Pháp để dùng tại Đông Dương 8 tháng Giêng 1951 Hải quân Pháp đổi thành L-9038, hoàn lại cho Mỹ khi Pháp rút khỏi VN
- Hoa Kỳ giao cho HQVN năm 1956 , thành HQ-329 Thiên Kịch

* Hoạt động và Chiến công :

- Hè 1959 (theo HQ Đại Tá Bùi Hữu Thư):

HQ -329 do ông làm Hạm trưởng đã hai lần chạm trán với hai khu trục hạm Trung cộng, tại Hoàng Sa, nhưng không đụng độ HQ Hoa Kỳ cũng phái các phi cơ P3 Orion từ Đà Nẵng bay ra tuần tra trên không để theo dõi hoạt động của tàu Trung cộng..HQ-329 cũng chở quân ra Hoàng Sa và đuổi ngư phủ Tàu khỏi đảo Tri tôn..

HQ-329 cũng phải tuần tiễu vùng Vịnh Thái Lan để canh chừng các tàu của HQ Miên (thời gian này CP Miên chống đối VN).

- 1969 : HQ 329 cùng một số chiến hạm khác hoạt động quanh Hoàng Sa luân phiên nhau mỗi hai tháng ngăn chặn các ghe chài Trung cộng xâm nhập lãnh hải này.
- *Truyện "Thiên Kịch"*

HQ Lê Ngọc Trùng Dương trong "Kỷ niệm đời quân ngũ" ghi lại :

"..sau ngày tốt nghiệp OCS..(1972?) ,.. tôi được bổ nhiệm về phục vụ trên HQ 329. Hạm trưởng là HQTh tá Nguyễn Thành Sắc.." " trong suốt thời gian tôi phục vụ , công tác của chiến hạm là hoạt động vùng Năm Căn,Vũng Tàu.. Trong một chuyến công tác Năm Căn 1972, tàu suýt bị trúng lance bomb do VC phóng từ bờ. Lúc đó tôi đang đứng canh khẩu đại pháo 76 ly, thấy vật lạ từ bờ nhảy trên mặt nước hướng về phía chiến hạm, nhưng may mắn là tàu đang chạy giữa dòng, và lance bomb chìm trước khi.. đến tàu ,, (haiquanvietnamconghoa.com)

- Tháng Hai năm 1975 , chiến hạm có nhiệm vụ hộ tống các thương thuyền đi từ VN qua Kampuchea trên dòng Cửa Long, từ Cửa Định An (sông Hậu) đến biên giới Quận Tân châu (Hồng Ngự). Sau Khi hoàn tất chuyến đi sau cùng, tàu về bến Chương Dương (Bộ TL Hải Quân) trên lịch đại kỳ tu bổ toàn diện (*Đường Du Hào trong Chuyến Vượt khổ sau cùng trên bienxua.wordpress.com*)

Chuyến hải hành sau cùng : (theo tác giả Trần Đỗ Cẩm);

Hạm trưởng là HQTh tá Nguyễn Thành Danh *"..vài tuần trước ngày ra khơi, HQ-329 được biệt phái cho Đặc khu Rừng Sát để giữ an ninh sông Lòng Tảo và hộ tống thương thuyền. Tình hình kỹ thuật của chiến hạm rất tệ, nhiều lần bị hư cả hai máy phải neo lại để sửa chữa. Sau đó chiến hạm được lệnh phải về*

Sài Gòn để sửa chữa khẩn cấp và nhận nhân viên tạm trú để đưa đi Phú Quốc..HQ-329 cập vị trí 2 bên ngoài HQ-08 tại Cầu D (Cầu lạc bộ nổi) HQ-329 tách bến ra đi lúc 3 giờ sáng 30-4, cùng HQ-08, hỗ trợ nhau ra Côn Sơn qua ngã Soài Rạp.. do hai máy đều bất khiển dụng nên được HQ 2 kéo tới Subic bay..Chiến hạm được HK chuyển giao cho Hải quân Phi (17-11-75) để đổi thành LS-36 Sergoson.

*** HQ 330 Lôi công :**

- Ngày khởi đóng và hạ thủy không rõ ? Nơi đóng Xưởng George Lawley & Sons, Neponset, MA
- Nhập HQ Mỹ ngày 25 tháng 6-1944 : danh hiệu USS LCI(L)-699 hoạt động trong vùng Thái bình dương, tham dự các trận Leyte (1944) và Borneo (1945)
- Đổi danh số thành LSIL-699 (28-2-1949), giải nhiệm, nhập Hạm đội trừ bị.
- Chuyển cho HQ Pháp tại Đông dương ngày 8 tháng 1-1951 . HQ Pháp đổi thành RFS LSIL-9033, hoàn lại cho Mỹ khi Pháp rời VN
- Viện trợ cho HQVN năm 1956 và thành HQ-330 Lôi công

***Hoạt động và Chiến công :**

- HQ-330 được ghi là chiến hạm đầu tiên của HQVN vào bến Hà Tiên (1960-61) do Tr úy Phạm Gia Luật làm hạm trưởng .
- HQ Nguyễn Hữu Nam (*HQ Chiến trận Khóa 20 trên linhvnch.wordpress*) “*Giang pháo hạm (Lôi công) tuy có súng lớn nhưng công kênh, xoay chuyển chậm chạp nên dễ trở thành một cái đích ngắm bắn cho VC và khó lái vì thượng tầng kiến trúc cao, to và bọc gió. Tàu chúng tôi (1972) thường hoạt động vùng Năm Căn, Cà Mau và yểm trợ Vùng 4 Sông ngòi* Chuyến hải hành sau cùng : (theo HQ Đ tá Nguyễn văn Thiện, TL Vùng 4ZH))

Hai chiến hạm HQ-330 và HQ-331 trong những ngày cuối cùng của VNCH đều đang công tác tại Vùng 4 /ZH. HQ-330 do HQTh tá Nguyễn văn Anh làm Hạm trưởng và HQ-331 do HQTh tá Phạm Tấn Triệu.. Đoàn tàu di tản 4 chiếc gồm HQ-330, HQ-331, HQ-230 và HQ-602) của Vùng 4 DZ đã sửa soạn từ trước tập trung tại Hòn Thơm và lên đường ra đi lúc 3 giờ 30 chiều 30 tháng 4 hướng về Poulo Panjang sau đó từ đây ngày 1 tháng 5, hải hành đi Singapore HQ-230 dẫn đầu, HQ-330 giòng 331 và HQ-602 sau cùng. Đoàn tàu đến Singapore vào 4 tháng 5 và thả neo tạm tại đây chờ các quyết định của Chính phủ Singapore và sau đó lên đường ngày 9 tháng 5 để đi về Subic Bay (thay vì ý định lúc ban đầu là đi Úc).. Trên lộ trình hải hành, ngày 13 tháng 5 chiến hạm HQ-602 bị một số thủy thủ nổi loạn, giết Hạm trưởng để lấy tàu quay về VN.. Đoàn tàu 3 chiếc còn lại tiếp tục hải trình về Phi và được HQ HK tiếp cận và hướng dẫn đi Subic Bay..và đến đây ngày 18 tháng 5-1975

Tác giả Nguyễn Hữu Duyệt trong “Vùng IV Duyên Hải Những ngày cuối” ghi lại một chi tiết hơi khác : (từ HQ-330) “Khoảng một tháng trước 30-4 , tàu được lệnh tăng phái cho Vùng 4ZH.. Trong 4 tuần ở Phú Quốc, HQ-330 có nhiệm vụ tuần tiễu vùng biển phía Tây Bắc Kiên Giang, phía Bắc Phú Quốc và bên kia Phú Quốc vùng núi do Khmer đồ chiếm đóng. Cứ khoảng sau ba đến năm ngày hải tuần, tàu lại về bến nghỉ một hai ngày rồi lại tiếp tục ra biển tuần tiễu. Tàu yểm trợ hải pháo cho Dương Đông, tiếp cứu một toán quân của Duyên đoàn khi đổ bộ lên một ngọn núi do Khmer đồ chiếm đóng..Từ khoảng 23 tháng 4, tàu ngưng các công tác tuần tiễu và đậu tại cầu tàu Bộ TL V4ZH.. 10 giờ sáng 30 tháng 4, tàu tách bến thật gấp.. và chạy vòng quanh phía Nam Phú Quốc về điểm hẹn là Hòn Khoai (Tàu đã vớt được khoảng 400 người từ các ghe, PCF, LCM..) Khoảng nửa đêm một số nhân viên cơ khí và điện rời tàu để trở về trên một ghe Kiên Giang. Khi đến Thổ châu HQ-331 bị hỏng cả hai máy và HQ-330 đã kéo chiếc này theo..để đến Singapore . Khi rời Singapore, HQ-330 vẫn lãnh nhiệm vụ dẫn đầu dù chỉ chạy một máy ! Sau 17 ngày lênh đênh, đoàn tàu đến Subic Bay.. Khi nói đuôi chiếc tàu Mỹ vào Vịnh Subic.. vẫn chiếc HQ-330 què một chân kéo theo HQ-331 và HQ-230 nối theo sau (?). [Tác giả khi viết bài vẫn thắc mắc ..”Tôi nghĩ HQ-230 phải là chiếc dẫn đầu vì có vị TL V4ZH trên đó và ông đã hứa là.. sẽ dẫn dắt đoàn tàu đến nơi đến chốn với kinh nghiệm của ông..”]

HQ-330 sau đó được chuyển cho HQ Phi, đổi tên thành L-52 Camarines Norte

*** HQ 331 Tầm sét :**

- Khởi đóng 4 tháng 9-1944, tại New Jersey Shipbuilding, Barber NJ
- Hạ thủy 3 tháng 10-1944, gia nhập HQ HK 10 tháng 10-1944 mang số hiệu USS LCI(L)-871 hoạt động trong vùng Thái bình Dương.
- Chuyển số LSIL-871 (28-2-1949)
- Chuyển cho HQ Pháp 8-tháng 1 -1953 thành RFS- L9033, hoàn lại cho HK khi Pháp rời VN , trở về Hạm đội trừ bị HQHK
- Giao cho HQVN năm 1956 và thành HQ-331 Tầm sét.

***Hoạt động và Chiến công :**

- Hoạt động có lẽ ‘đặc biệt’ nhất của HQ-331 được HQĐ tá Đỗ Kiểm ghi lại trong “Counterpart trang 86-90” khi HQ-331 (năm 1957-58) được chọn làm chiếc tàu VIP để chở Tổng Thống Ngô Đình Diệm đi kinh lý trên sông Miền Tây..với nhiều chi tiết với TT Diệm trong chuyến đi này khi ghé Cao Lãnh .. và năm sau khi ông Diệm trở lại các khu dinh điền mà ông đã cố xây dựng.. Chiếc HQ-331 (tàu VIP) này còn dùng làm nơi tiếp tân của Chính phủ (kể cả bà Nhu) khi tiếp các phái đoàn.. ngoại quốc !

- Trong "Mùa Xuân, Sóng nước Tân châu" (Đa hiệu số 73) Tác giả Trần Thiết ghi lại những kỷ niệm với HQ-331 : (1972) "Sau khi rời Phan Thiết, chiến hạm đã qua khỏi cửa sông Soài Rạp, bỏ lại sau lưng đốm sáng nhấp nháy của ngọn hải đăng Vũng Tàu xa xa hướng 5 giờ..Chiến hạm sắp đi ngang bãi Vàm Láng, Gò công ..thì nhận lệnh đổi vùng để tuần tiễu, yểm trợ bộ binh dọc thủy lộ Vàm Láng đến tận Châu Đốc..Chiến hạm thả neo giữa dòng Tiền Giang, tại Cù lao Rồng, Mỹ Tho.. sau đó dọc đường đến Tân châu, chiến hạm đã bắn đại bác, súng cối yểm trợ các đơn vị bạn trên bờ.. và nằm án ngữ Tân châu.. (Hạm trưởng chiến hạm lúc này là HQTh tá Ngụy văn Thà)..

Cũng trên chiếc HQ-331 này Phóng viên Nguyễn Thành Đông ghi thêm (dongsongcu.wordpress.com) về công tác chỉ huy đoàn tàu tiếp tế cho Nam Vang (1972)của Th tá Thà..mô tả cuộc tấn công của chiến hạm chống CQ phục kích bên bờ

- Chiến hạm nhận Huy chương cùng HQ 327 (khi tham dự Hàng quân Sea Lords cùng HQ Hoa Kỳ (Xem phần trên)

- Về Chuyến Hải hành sau cùng xin xem phần trên HQ-330

- HQ-331 khi đến Subic Bay, được HK chuyển cho HQ Phi, đổi tên thành LS-53 *Misamis Occidental*

Cũng như các bài trong loạt bài "Truyện những Con tàu" để dành tặng các Chiến sĩ Hải Quân VNCH, bài Giang pháo hạm được sự khuyến khích và góp công rất nhiều của các Anh Phùng học Thông và TVQ (Úc châu). Trần Lý xin chân thành cảm tạ và ước mong sẽ nhận thêm được các chi tiết từ những vị được nêu tên trong bài và của tất cả các chiến sĩ HQVNCH giúp sửa chữa các sai sót không thể tránh khỏi. Trần Lý 4-2020)